CUVINTE DE ORIGINE GREACĂ ÎN DIALECTELE DACOROMÂN ŞI AROMÂN (PE BAZA ALRR. *SINTEZĂ* ŞI ALAR)

MANUELA NEVACI

1. Studiile privind raporturile lingvistice româno-greceşti au o lungă tradiţie în lingvistica românească. Ele privesc toate fazele de evoluţie a limbii române, pornind de la latină. Contactele dintre latină şi greacă, cele două limbi de cultură ale Antichităţii în Europa, au avut ca rezultat, printre altele, pătrunderea în latină a unor termeni vechi greceşti, dintre care unii au o răspândire general romanică, alţii fiind cunoscuţi numai în aria romanităţii orientale. Din prima categorie, menţionăm termeni din perioada creştină, precum lat. *presbyter* (< gr. *presbyteros*) şi *baptizare* (< gr. *βαπτιζειν*). Din a doua categorie menţionăm termeni precum lat. *cottizare* (< gr. *κοτταβίζω*), întâlnit şi în italiană (ca termen învechit şi dialectal; cf. şi alb. *guxoj*) sau rom. *spân, sterp* (< gr. *σπανός*, *στέριφος*), cu corespondenţi în dialectele italiene; cf. şi alb. *spërk*, *shterp*. Unii termeni din a doua categorie se întâlnesc numai în română şi în albaneză: rom. *frică*, alb. *frikë* (< gr. *φρίκη*).

Influenţa grecească asupra românei s-a exercitat şi în perioadele ulterioare: bizantină, fanariotă ca şi în perioada modernă. Urmele acestei influenţe se văd atât la nivelul limbii literare, cât şi la nivelul graiurilor. Mulţi termeni au devenit populari, întâlnindu-se în diverse arii geografice de pe teritoriul de limbă română.

2. Prezentăm în expunerea noastră termeni greceşti din graiurile dacoromânei pe baza *Atlasului lingvistic român pe regiuni. Sinteză* – ALRR. *Sinteză.*

ALRR. *Sinteză* are o reţea de 1205 localităţi, dintre care 998 în România şi 207 în R. Moldova şi Ucraina. El reuneşte materialul dialectal din cele şapte atlase lingvistice din România (Banat, Crişana, Maramureş, Transilvania, Moldova şi Bucovina, Muntenia şi Dobrogea, Oltenia), la care se adaugă *Atlasul lingvistic moldovenesc* (publicat în R. Moldova). Primele două volume din *ALRR. Sinteză* conţin termeni din capitolul *Corpul omenesc şi bolile lui*, în total 324 de hărţi (vol. I: 135 hărţi; vol. II: 189 hărţi), din care jumătate sunt hărţi lexicale (163 din 324), restul fiind hărţi fonetice, morfologice, semantice. Fiind unul din câmpurile semantice fundamentale, cu numeroşi termeni din vocabularul de bază al românei, era de aşteptat ca elementul latin să fie dominant. Cu toate acestea, în hărţile analizate de noi, nu lipsesc concordanţele cu limba greacă sub aspect lexical şi semantic (evoluţii comune).

Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR, I) este o lucrare de mare complexitate, fiind cea mai amplă cercetare de geografie lingvistică pentru dialectul aromân. Atlasul are o reţea de 61 de localităţi – 32 în Grecia, 12 în

FD, XXXIV, Bucureşti, 2015, p. 97–118

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

Albania, 9 în Macedonia şi 8 în Bulgaria –, cuprinzând „întregul areal aromânesc: de la Munții Balcani în nord până în Tesalia, Acarnania şi Etolia în sud, de la mările Adriatică şi Ionică în vest până la Marea Egee în est" (Saramandu 2015: V). Sunt cuprinse în atlas toate graiurile aromâneşti: pindean, fărşerot, grămostean, grabovean, gopeşean-moloviştean.

ALAR cuprinde 274 de *hărți lingvistice* (lexicale, morfologice fonetice), la care se adaugă 244 de liste cu *material lingvistic necartografiat* şi *note.*

2.1. HARTA 1. ȚEASTĂ. Denumirile pentru 'țeastă' sunt reprezentate în ALRR. *Sinteză*, vol. I pe două hărți – harta 5: *Termeni moşteniți (din latină)* şi harta 6: *Termeni de altă origine*. Harta *țeastă* pune în evidență o mare diversitate lexicală, aproximativ 80 de termeni, dintre care numai 26 au peste 5 atestări, mulți dintre ei fiind atestări izolat (31 de termeni au o singură atestare) (cf. Saramandu 2008).

Dintre termenii împrumutați din alte limbi întâlnim un cuvânt care, la origine, este grecesc: *scăfârlie* . El ocupă poziția a doua ca număr de atestări: 178 (plus 21 de atestări ca al doilea răspuns) după termenul de origine slavă, *tigvă* (< bg., sb. *tikŭa* 'dovleac, bostan') cu 228 de atestări. La originea cuvântului *scăfârlie* (cu varianta *scăfie* etc.) se află un termen împrumutat din greacă: *σκάφη* 'albie, covată copaie'. Cuvântul se întâlneşte preponderent în Transilvania (106 atestări), dar şi în Banat (24 de atestări), Basarabia (27 de atestări), Bucovina (17 atestări). (vezi Repartiția geografică a variantelor lui *scăfârlie*, formată din *scafă* + sufixul *-ălie*). De aici termenul s-a transmis în Transilvania şi, mai departe, în Bucovina şi Basarabia (cf. Saramandu 2008: 53). Această constatare e susținută de datele istorice. *Scafă*, termenul de la care provine *scăfârlie*, (face parte din cuvintele pătrunse direct din greaca bizantină în Transilvania, în secolele X–XII, când Imperiul Bizantin s-a întins până la Dunăre: „În secolele X–XIII, Imperiul Bizantin s-a aflat în contact nemijlocit cu populația romanizată din ținuturile dunărene şi timp de mai bine de două veacuri Dunărea a rămas hotarul dinspre miazănoapte al împărăției. Influența politică a Bizanțului s-a extins atunci şi la nordul Dunării, în Transilvania şi Ungaria" (Mihăescu 1966: 127)". „Mărfurile se răspundeau îndeosebi din Constantinopol, spre gurile Dunării şi Belgrad, sau din Salonic, către miazănoapte, până în Transilvania şi Ungaria. În această epocă au pătruns în limba română, *pe cale directă*, 16 cuvinte de origine bizantină: *agonisi* (< gr. *αγωνίζειν*), *arvonă* (< gr. *αρραβώνα*), *folos* (< gr. *όφελος*), *mătase* (< gr. *μετάξιον*), *mânie* (< gr. *μανία*), *scafă* (< gr. *σκάφη*) [...]" (Mihăescu 1966: 186). (vezi harta ȚEASTĂ).

HARTA 2. ALRR. *Sinteză* II, harta 144, SPÂN. Termenul, care este şi cel literar, are o răspândire aproape generală pe teritoriul de limbă română (peste 950 de atestări din totalul de 1205). Este sporadic concurat de termeni de altă origine. Larga lui răspândire (vezi harta: SPÂN: II, 144) confirmă vechimea termenului. *Spân* face parte din cele câteva cuvinte româneşti (în total 11), care se datorează „contactului direct cu lumea grecească şi au pătruns numai în latina orientală: [...] *frică*, *plai*, *proaspăt*, *spân* , *stup*" (Mihăescu 1966: 185).

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

În dialectul aromân (cf. ALAR I, harta 28), termenul e atestat în graiurile care au venit în contact cu teritoriul de limbă grecească: formează arie compactă în Pind (graiul pindean) şi în Macedonia grecească (graiul fărşerot). La fărşeroţii din Albania, termenul care face arie compactă este *Öos* (< tc. *keusse*), *spân* fiind atestat în localitatea Nicea (grai grabovean). La grămosteni are o singură atestare în localitatea Livezi, din nordul Greciei, fiind concurat te termenul *Öos °*, în graiul grămostean vorbit în R. Macedonia şi în Bulgaria. Se observă, cum termenul grecesc pătruns în romană prin filieră latină, se păstrează în dialectul aromân numai în aria de contact direct cu limba greacă .

HARTA 3. ALRR. *Sinteză* II, harta 176, PLĂMÂN. La fel ca *spân*, *plămân* are o răspândire aproape generală pe teritoriul de limbă română, fiind şi termenul literar (peste 1150 de atestări din 1205). Este slab concurat de termeni de altă origine (maghiară: *má ĕr-* (pl.), turcă: *ĝi Íér* etc.), în zone de contact cu alte limbi. Dicţionarele etimologice ale limbii române dau, în general, ca origine a acestui cuvânt, gr. *πλεμόνι*. S-a propus, ca etimon, şi lat. *pulmo*, *-one* (care la rândul său, provine, din gr. *πλεμυμόν*; cf. gr. actuală *πλεμόνι*), cu răspândire în limbile romanice occidentale (italiană, franceză, portugheză). Oricare din cele două soluţii etimologice am adopta, avem de-a face, la origine, cu un termen vechi grecesc. În favoarea vechimii cuvântului pledează larga răspândire a termenului în limba română. În dialectul aromân, termenul are o largă răspândire (ALAR I, harta 151), fiind atestat în graiul fărşerot vorbit în Albania şi Grercia, în graiul grămostean vorbit în Bulgaria, Grecia, R. Macedonia şi formează o arie compactă în graiul pindean (Grecia). Fonetismele *plimóni*, *plimúni* pledează pentru împrumutul direct din greacă.

HARTA 4. ALRR. *Sinteză* II, harta 177. TUBERCULOZĂ. Dintre numeroşi termeni care denumesc această boală în limba română cel mai răspândit este cuvântul de origine greacă *óftică* (< gr. *όχτικας*), pătruns în română la începutul secolului al XIX-lea, în perioada de formare a terminologiei ştiinţifice româneşti. Ocupă primul loc ca număr de atestări, peste 500 dintre care aproape 400 au forma *oftícă*, cu accentul schimbat sub influenţa cuvintelor cu sufixul *-ícă*. Această modificare a accentului e o dovadă că termenul e bine integrat în limba română, fiind încadrat, prin falsă analiză, în categoria derivatelor diminutivale. E o modificare de natură ipocoristică, implicând intenţia vorbitorilor de a diminua gravitatea bolii. Cuvântul se întâlneşte astăzi, în arii compacte, în extremitatea vestică (Banat, Crişana) şi în cea estică (Basarabia), arii „periferice" conservatoare. În restul teritoriului e concurat de numeroşi alţi termeni, dintre care cel mai răspândit este neologismul recent *tuberculoză. (< fr. tuberculose)*. În dialectul aromân (ALAR I, harta 152), termenul este general răspândit, iar forma cuvântului, *óhtică*, pledează pentru împrumutul direct din greacă. Repartiţia teritorială a acestui termen în toate graiurile dialectului aromân arată vechimea lui. Este slab concurat de *plăvít °* (< gr. *πλευρίτις*) în graiul fărşerot vorbit în Albania şi de neologismul *tuberculóză* în graiul fărşerot (< mac. *tuberkuloza*, alb. *tuberkuloz*) şi în cel grămostean din R. Macedonia.

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

HARTA 5. ALRR. *Sinteză* II, harta 199. STOMAC . La originea termenului se află gr. *στομάχι* (cu influenţa termenului francez *estomac*). Varianta *stomah* se păstrează în arii periferice: izolat, în câteva localităţi din Moldova, fiind ceva mai răspândită în Basarabia. În dialectul aromân, termenul *stumáÑi* (cu variantele fonetice *stămáÑe*, *stumáh°*) formează arii compacte în graiul pindean (Grecia) şi în graiul fărşerot vorbit pe teritoriul Greciei şi Albaniei. În graiul grămostean cuvântul e concurat pe teritoriul Bulgariei de termenii moşteniţi din latină *pântic°* (< lat. *pantex*), *buríc°* (< lat. *umbulicus), *m¤árâ* (< lat. *mola*). Răspândirea aproape generală a termenului împrumutat direct din greacă arată vechimea acestuia în dialect.

HARTA 6. ALRR. *Sinteză* II, harta 307. TIFOS. Aspecte interesante evidenţiază cuvântul *tifos*, pentru care dicţionarele româneşti propun o etimologie multiplă. În ALRR. *Sinteză* forma cea mai răspândită este *tífos* (peste 900 de atestări), cu variantele *tífus*, *tifós*, *tifús* şi *tif* . Înainte de a analiza aceste forme, menţionăm doi termeni moşteniţi din latină, care denumesc, în graiuri, această boală: *lâng¤áre* (< lat. *languor*, *-orem*) şi *mţáţă* (< lat. **ignitia*). În timp ce *lâng¤áre* e destul de răspândit (220 de atestări), întâlnindu-se în toate provinciile (cu excepţia Moldovei şi a Basarabiei), *mţáţă* e atestat într-o mică arie izolată, formată din 8 localităţi din sudul Banatului. *Lâng¤áre* şi *mţáţă* se întâlnesc în arii conservatoare ale limbii române, reprezentate, în general, de vestul şi nordul României.

Tífos, în această variantă fonetică, întâlnită în Muntenia şi Moldova, e considerat de L. Galdi un împrumut din gr. *τύφος*, încadrându-se între termenii medicali pătrunşi în română în perioada fanariotă (cf. Galdi 1939: 63, 262). Varianta *tífus* întâlnită în Transilvania e un latinism intrat prin maghiară (magh. *tifusz*), iar *tif*, formă predominantă în Basarabia, a pătruns prin filieră rusă (rus. *муф*).

În dialectul aromân, *tífus* e atestat în graiul grămostean, în timp ce în graiul fărşerot şi în cel pindean e ocurentă varianta *tif°*. Cuvântul e general răspândit, fiind slab concurat de *lâng¤áre* şi *mâlţáËâ* (ALAR I, harta 260).

SPITAL. ALRR. *Sinteză* II, harta 294. În categoria termenilor medicali pătrunşi din greacă în română în perioada fanariotă intră şi spital (< gr. *σπιτάλι*), atestat sub această formă în 1794 (cf. Gáldi 1939: 255). La originea cuvântului grecesc, se află termenul latinesc *hospitale*, moştenit în limbile romanice occidentale (it. *ospitale*, fr. *hôpital* etc.). În română, *spital* e general răspândit. Alături de această formă, apare şi *şpital*, termen pătruns din germană (germ. *Spital*). În dialectul aromân, termenul *spital* e atestat în graiul fărşerot vorbit în Albania (< alb. *spital*) şi, izolat, în graiurile fărşerot (Cândrova, în Grecia, Nijopole, în R. Macedonia), grămostean (Deniscu, în Grecia) şi gopeşean (Gopeş, în Macedonia). În graiurile dialectului aromân vorbite pe teritoriul Greciei, termenul este concurat de neologismul *nţsţcomí©*; iar pe teritoriul R. Macedonia şi Bulgariei de *bólniţă* (ALAR I, harta 249).

3. În ceea ce priveşte concordanţele semantice, menţionăm, în primul rând cuvântul *urcior* (cu varianta *orzişor*) (ALRR. *Sinteză*, I, harta 55), cu răspândire aproape generală în limba română (vezi harta 7). La originea termenului se află

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

cuvântul lat. *hordeolus* (derivat diminutival de la *hordeum*). O formaţie de acelaşi tip este gr. *κριθαράκι* (derivat diminutival de la *κριθάρι*). Avem aici o veche concordanţă, care s-a produs între latină şi greacă. Acelaşi tip de formaţie o regăsim în fr. *orgelet*, derivat diminutival de la *orge*. În bulgară, *ečemik* înseamnă atât 'urcior', cât şi 'grăunte'. În *Dicţionarul etimologic al limbii bulgare*, I, (Sofia, 1971), se precizează că, în ceea ce priveşte forma, *ečemik* aminteşte de raportul între fr. *orge* şi *orgelet* (BER I 517, sv. ЕЧЕМИК), de unde rezultă că *ečemik* e un derivat diminutival de la un radical slav care nu avea sufixul *-ik* (vsl. *jęčmьy). Această deducţie e sprijinită de termenul din rusă *ЯЧМЕНЬ*, formă nederivată, care semnifică 'urcior; grăunte de orz'. Asocierea dintre grăuntele de orz şi urcior se regăseşte şi în alte limbi, unde apar compuse de tipul germ. *Gerstenkorn* 'urcior; [lit.] grăunte de orz', termen compus din *Gerste* 'orz' şi *Korn* 'grăunte'.

În dialectul aromân vorbit în Grecia şi în Albania sunt ocurenţi ambii termeni: din latină şi din greacă. Sunt atestaţi izolat *uhÉór°* şi *orË°*, descendenţi din lat. *hordeolus* şi împrumutul din greacă, *κριθαράκι*, cu semnificaţia 'urcior; [lit.] grăunte de orz' (ALAR I, harta 46). Ei sunt concuraţi puternic de *fÉor°* (variantă fonetică a lui *uhÉór°*) , *smiÉóc°*, *bişór°*. De asemenea, în localitatea Xirolivadi din Grecia (grai pindean), e atestat *gărnuëór°*, alt termen care are ambele sensuri: 'urcior' şi 'grăunte'.

Un termen general răspândit în română este şi *cerul gurii* (ALRR. *Sinteză*, I, harta 88), care are în componenţă cuvântul *cer* (< lat. *caelum*), la fel ca gr. *ουρανίσκος* 'cerul gurii', derivat de la *ουρανός*. În dialectul aromân (ALAR I, harta 74), sunt atestaţi în graiul grămostean vorbit în Grecia *ţérlu di la gúrâ* (Deniscu,), *ţérl©-a gúrix̆i* (Nevesca); în graiul grabovean, vorbit în Albania: *ţéru [a.] gúrix̆ë*, în graiul fărşerot vorbit în Albania: *ţéru [a.] gúrix̆ë* (Cutali), *ţeç° di gúrã* (Fearica), dar şi *ουρανίσκος* cu arie compactă în Pind.

Amintim şi alte concordanţe: *fetiţă* 'fată mică' şi 'pupila ochiului'(ALRR. *Sinteză*, I, harta 50), atestată în sudul ţării, în graiul muntenesc şi gr. *κόρη του ματιού*; *mijloc* (ALRR. *Sinteză*, I, harta 192, ŞALE; ALAR, harta 163 MIJLOC), cu sensurile 'mijloc' şi 'şale', la fel ca gr. *μέση*. Termenul e atestat în dacoromână într-o arie largă în sudul şi în centrul ţării, fiind al doilea termen ca frecvenţă. În dialectul aromân formează o arie majoritară în graiul pindean (vorbit în Grecia) şi în graiul grămostean (vorbit în Bulgaria). Semnalăm şi confuzia care se face uneori între *faţă* (ALRR. *Sinteză*, I, harta 63) (harta 8) şi *obraz* (ALRR. *Sinteză*, I, harta 70) 'cheek, jowl', la fel ca între gr. *πρόσωπο* şi *φάτσα* (< it. *fazza*), într-o zonă situată, de asemenea, în sudul ţării (harta 9). În dialectul aromân, confuzia se face între *fáţă* (arie compactă în graiul pindean, arie conservatoare), *prósup* (general răspândit în graiul grămostean) şi *suráti*/ *fáţă* / *prósup* (graiul fărşerot vorbit în Albania şi în Grecia).

4. Constatăm, în încheiere, că influenţa grecească a reprezentat o constantă în istoria limbii române. Ca limbă de cultură, greaca a fost, în aria balcanică, limba cu cea mai puternică influenţă.

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

Constatăm, de asemenea, că, alături, de elementele greceşti cu răspândire generală în română, unele concordanţe se limitează la aria sudică. Această constatare e sprijinită de concordanţe din afara lexicului, de exemplu extinderea conjunctivului în defavoarea infinitivului în aria sudică a românei.

Observăm că influenţa greacă în dacoromână s-a realizat mai ales pe cale culturală, în timp ce în dialectul aromân s-a realizat prin contactul direct. Dialectul aromân, aflat în zona de contact cu greaca modernă, a fost influenţat de aceasta. În dacoromână, influenţa limbii greceşti moderne a cuprins în primul rând graiurile sudice (Muntenia) şi estice (Moldova). În graiurile din vestul ţării au pătruns elemente prin contacte comerciale.

BIBLIOGRAFIE

Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR) (autor: Nicolae Saramandu, editor Manuela Nevaci), Editura Academiei Române, Bucureşti 2014.

Atlasul lingvistic român pe regiuni. Sinteză (ALRR. *Sinteză*); coordonator: Nicolae Saramandu, Editura Academiei Române, Bucureşti, vol. I 2007 (colectiv de autori: Verginica Barbu Mititelu, Irina Floarea, Mihaela Mariana Morcov, Carmen-Ioana Radu, Marilena Tiugan, Dana Mihaela Zamfir), vol. II 2012 (colectiv de autori: Verginica Barbu Mititelu, Mihaela Mariana Morcov, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu, Daniela Răuţu, Dana Mihaela Zamfir).

Eugenio Coseriu, *Das Problems des griechischen Einflusses auf das Vulgärlatin*, în vol. *Zur Entstelung der romanischen Sprachen*, Darmstadt, 1978, p. 448–460.

L. Gáldi, *Mots d'origine néo-grecque en roumain à l'époque Phanariotes*, Budapest, 1939.

H. Mihăescu, *Influenţa grecească asupra limbii române, până în secolul al XV-lea*, Bucureşti, 1966.

Manuela Nevaci, *Identitatea prin limbă şi „modele" lingvistice*, în volumul *Limba şi literatura română în spaţiul etnocultural dacoromânesc şi în diaspora*, Iaşi, Editura Trinitas, 2003, p. 72–76.

Nicolae Saramandu, *Denumiri pentru* 'ţeastă' *în dacoromână*, în „Fonetică şi dialectologie", XXVII, 2008, p. 45–66.

Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Cartes linguistiques motivationelles. De l'*ALE *à l'*AliR *et aux atlas linguistiques nationaux*, în „Revue Roumaine de Linguistique", LIII, nr. 1–2, 2008, p.78–90.

GREEK TERMS IN DACO-ROMANIAN SUB-DIALECTS AND IN AROMANIAN (BASED ON ALRR. *SINTEZĂ* AND ALAR)

ABSTRACT

The Greek influence was a constant in the history of the Romanian language. As a language of culture, Greek was, in the Balkan area, the language with the strongest influence.

We also note that, along with the Greek elements having general spread/distribution in Romanian, some concordances/similarities are confined to the Southern area of the territory where Romanian is spoken. This finding is endorsed by concordances/similarities outside the vocabulary, such as the expansion of the conjunctive at the expense of the infinitive, which is specific for the Southern area of Romanian.

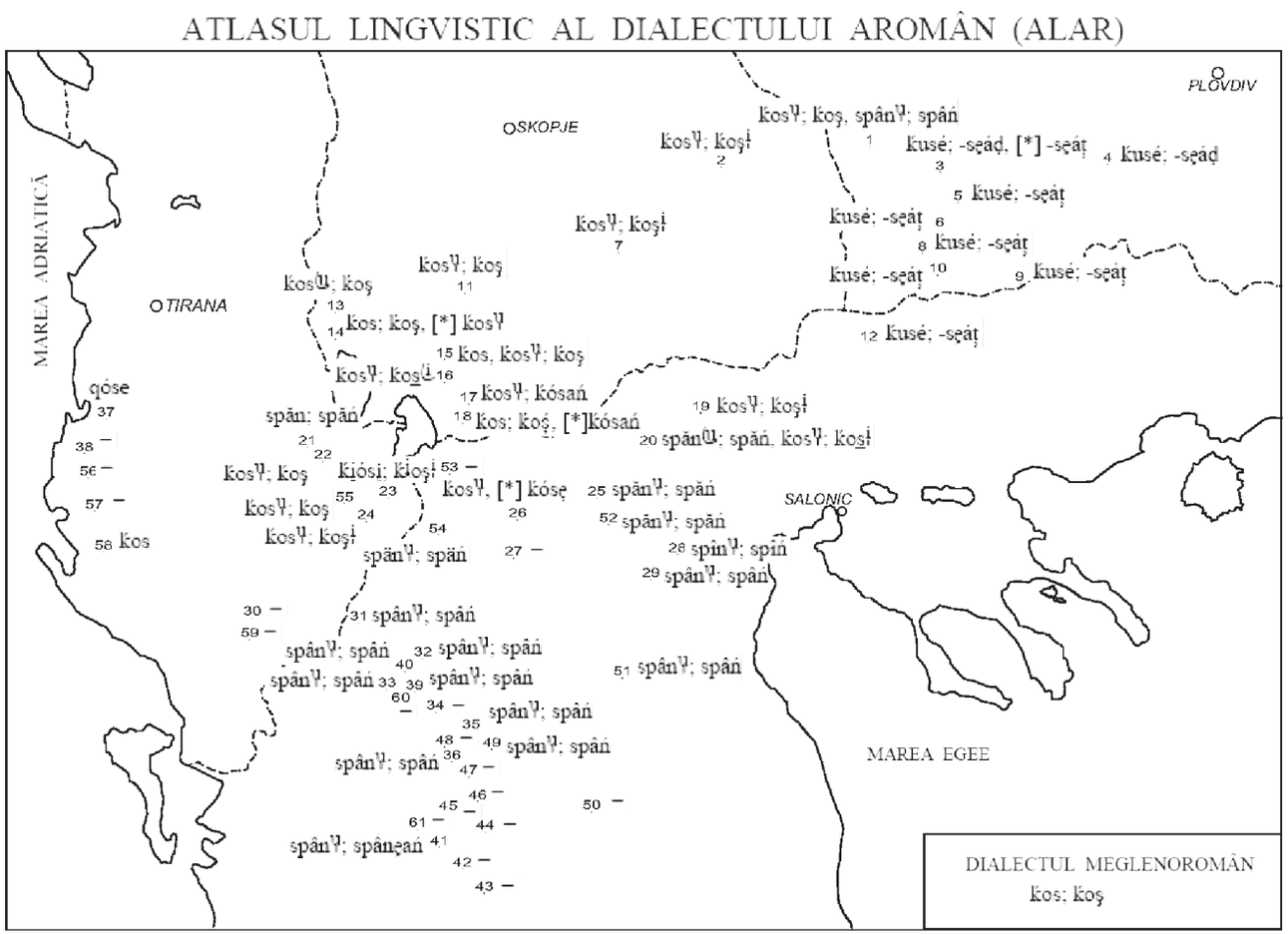
Institutul de Lingvistică
„Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti"
al Academiei Române

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

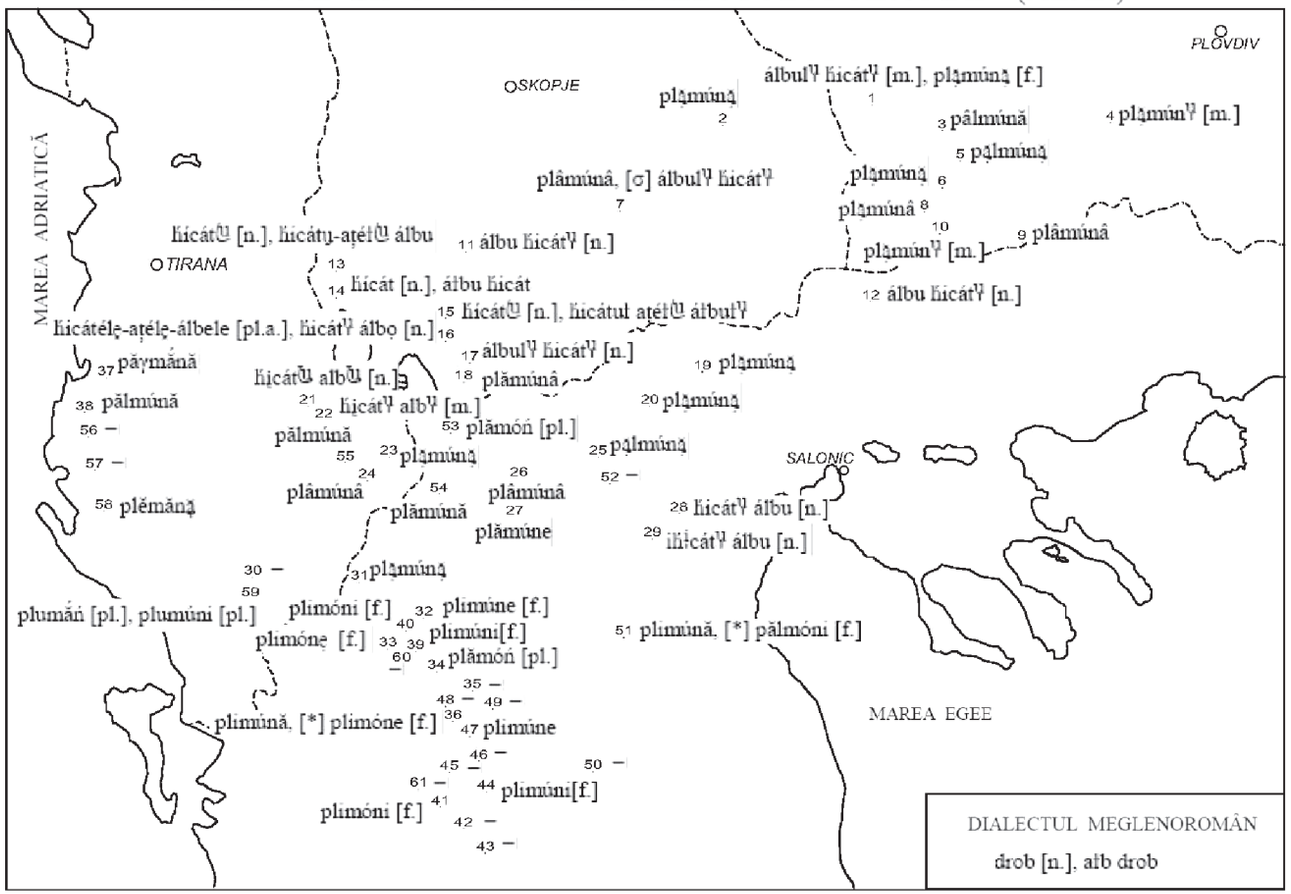

HARTA 128. SPÂN, pl. 'glabre, imberbe' [265]

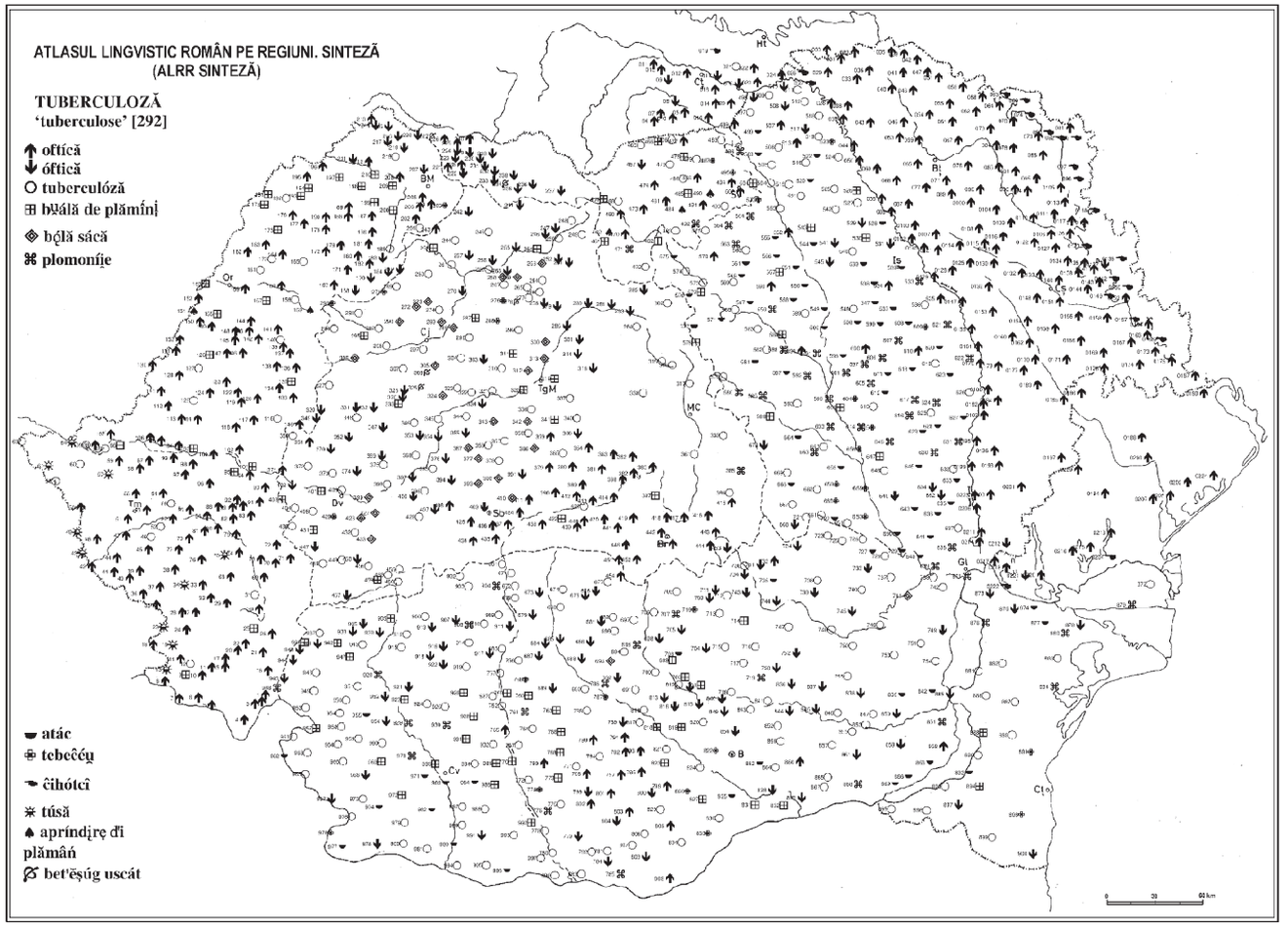
BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

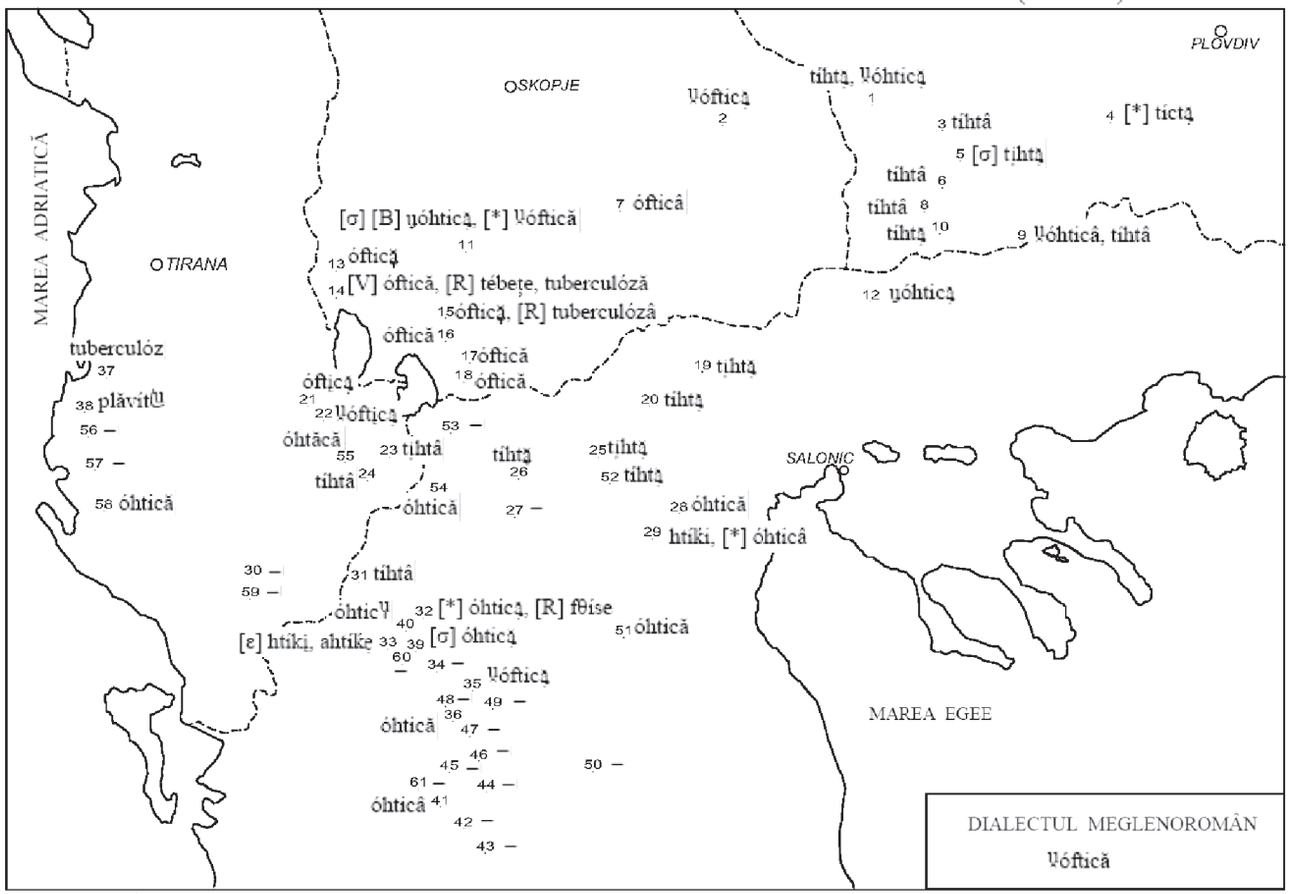
HARTA 151. PLĂMÂN, pl. [gest] 'poumon' [291]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diaconia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

HARTA 152. TUBERCULOZĂ ‘tuberculose’ [292]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

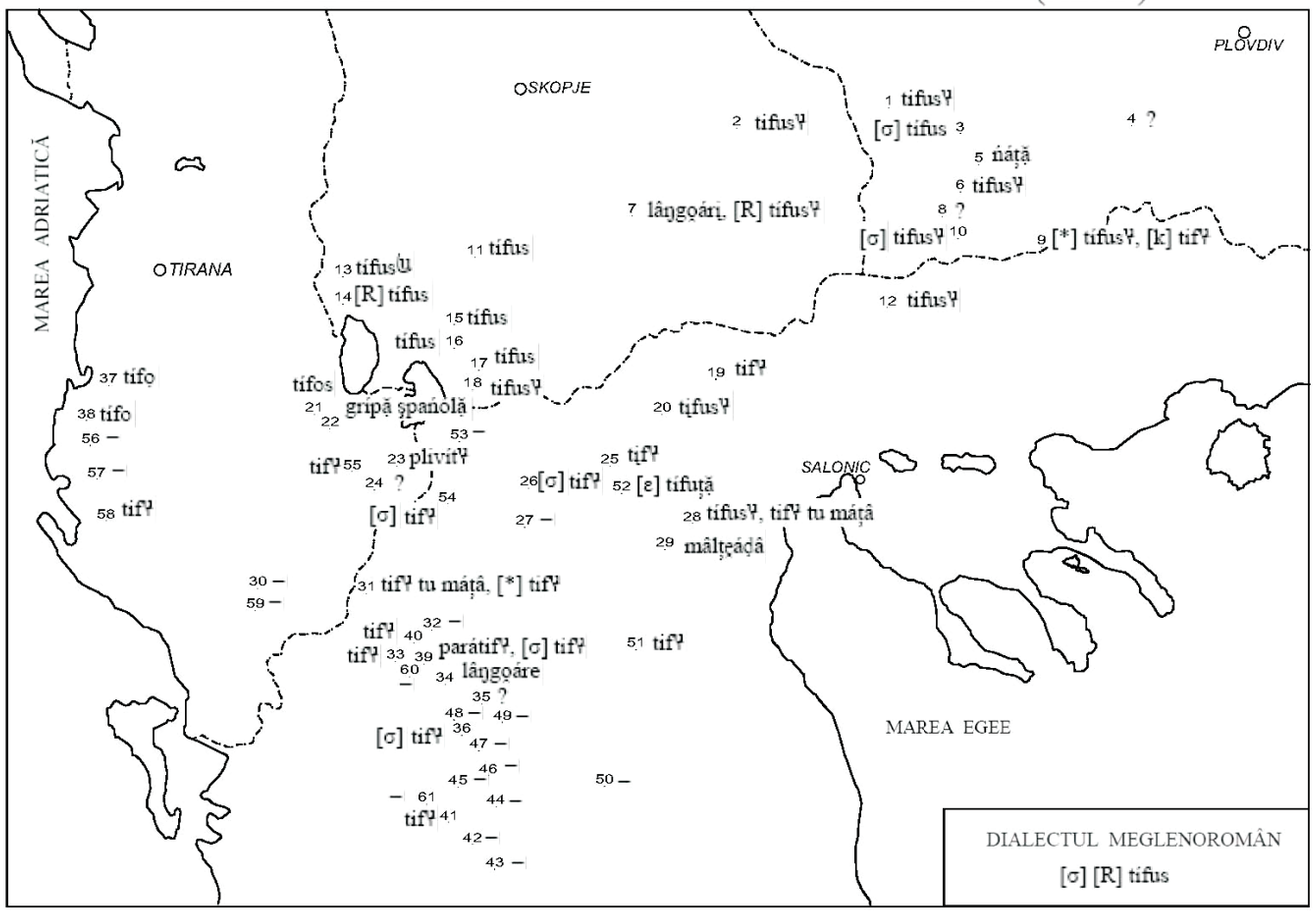

HARTA 170. STOMAC, pl. 'estomac' [311]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

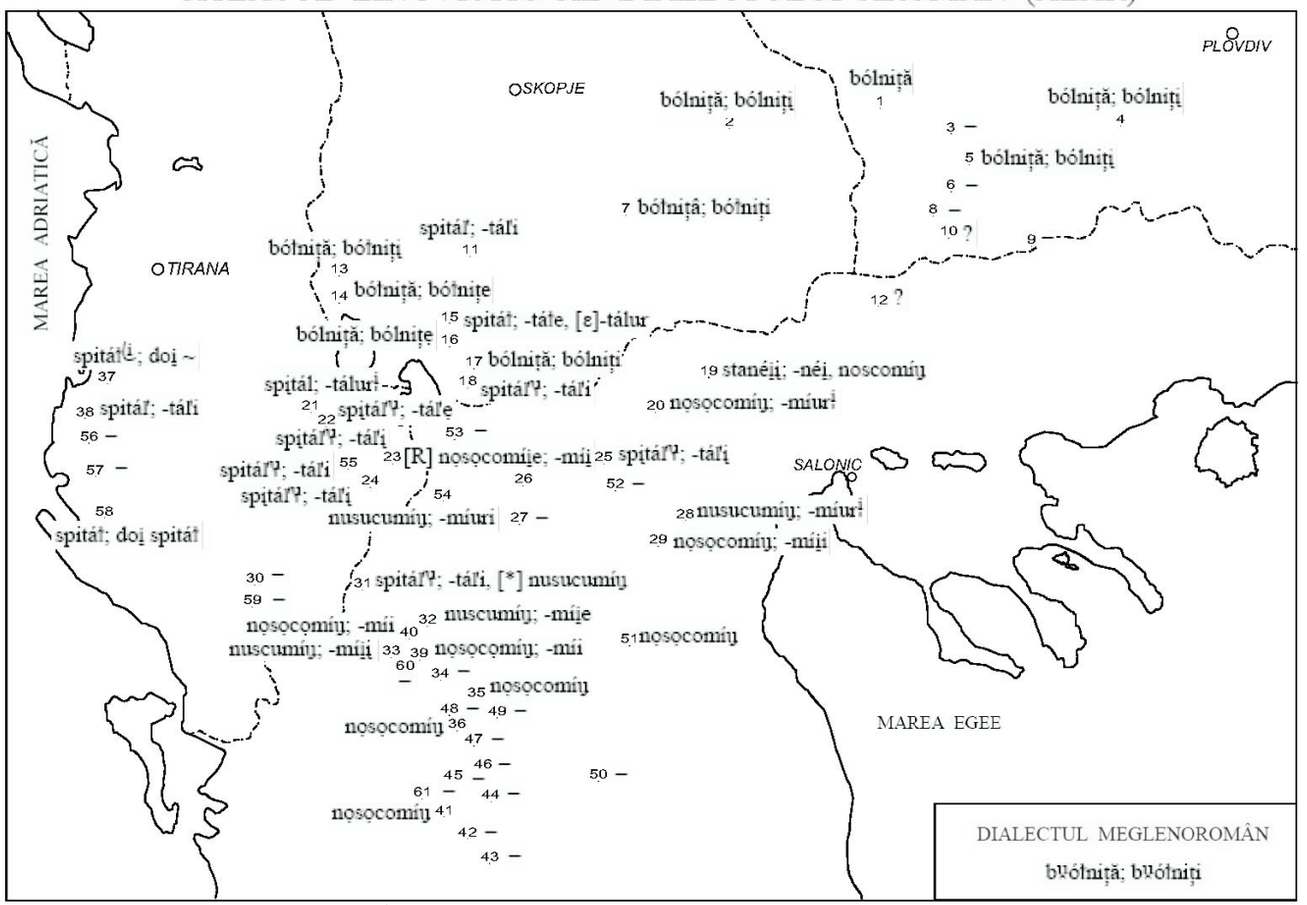
ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

HARTA 260. TIFOS ‘typhus’ [444]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

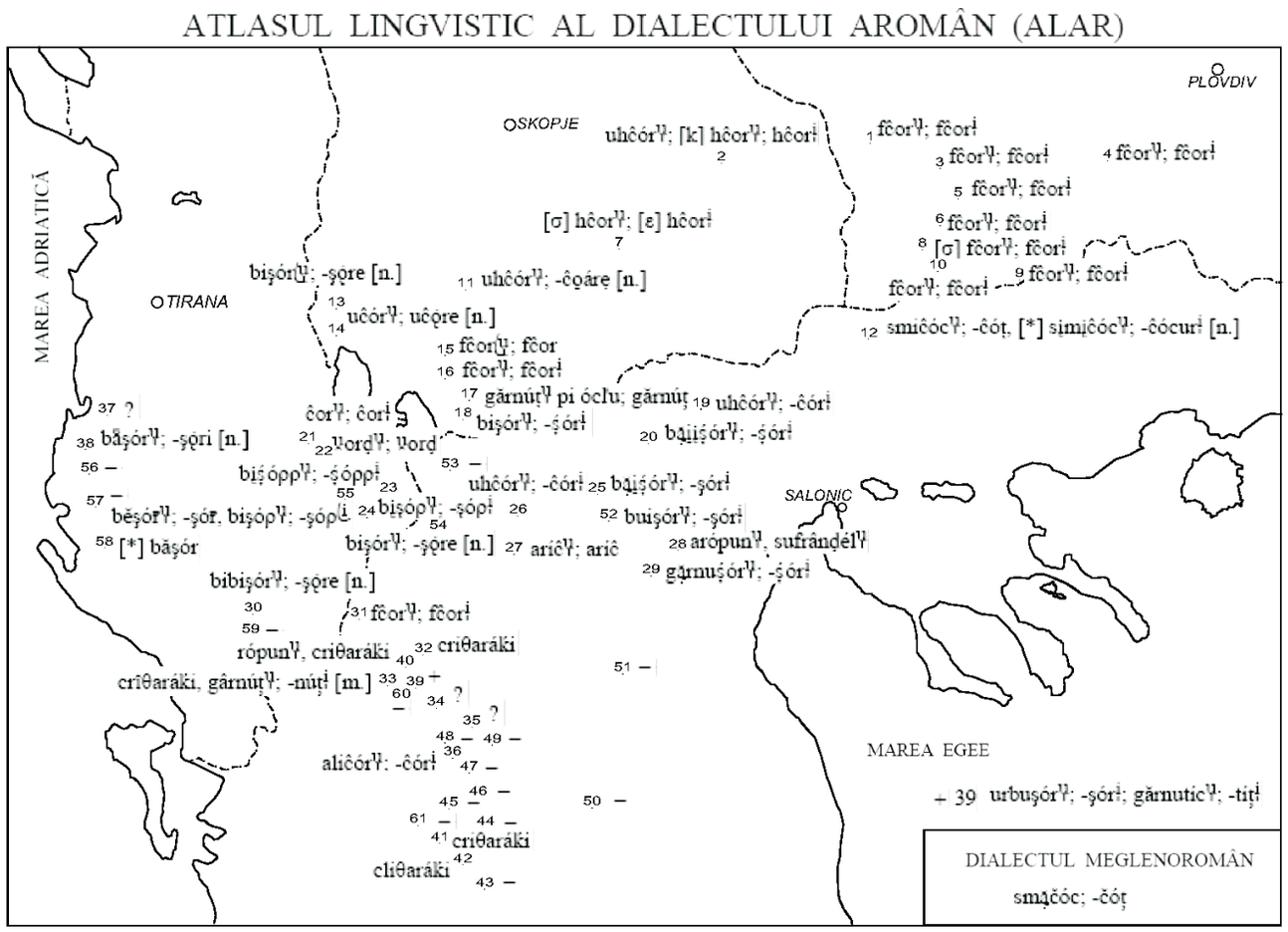
ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

HARTA 249. SPITAL, pl. 'hôpital' [432]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

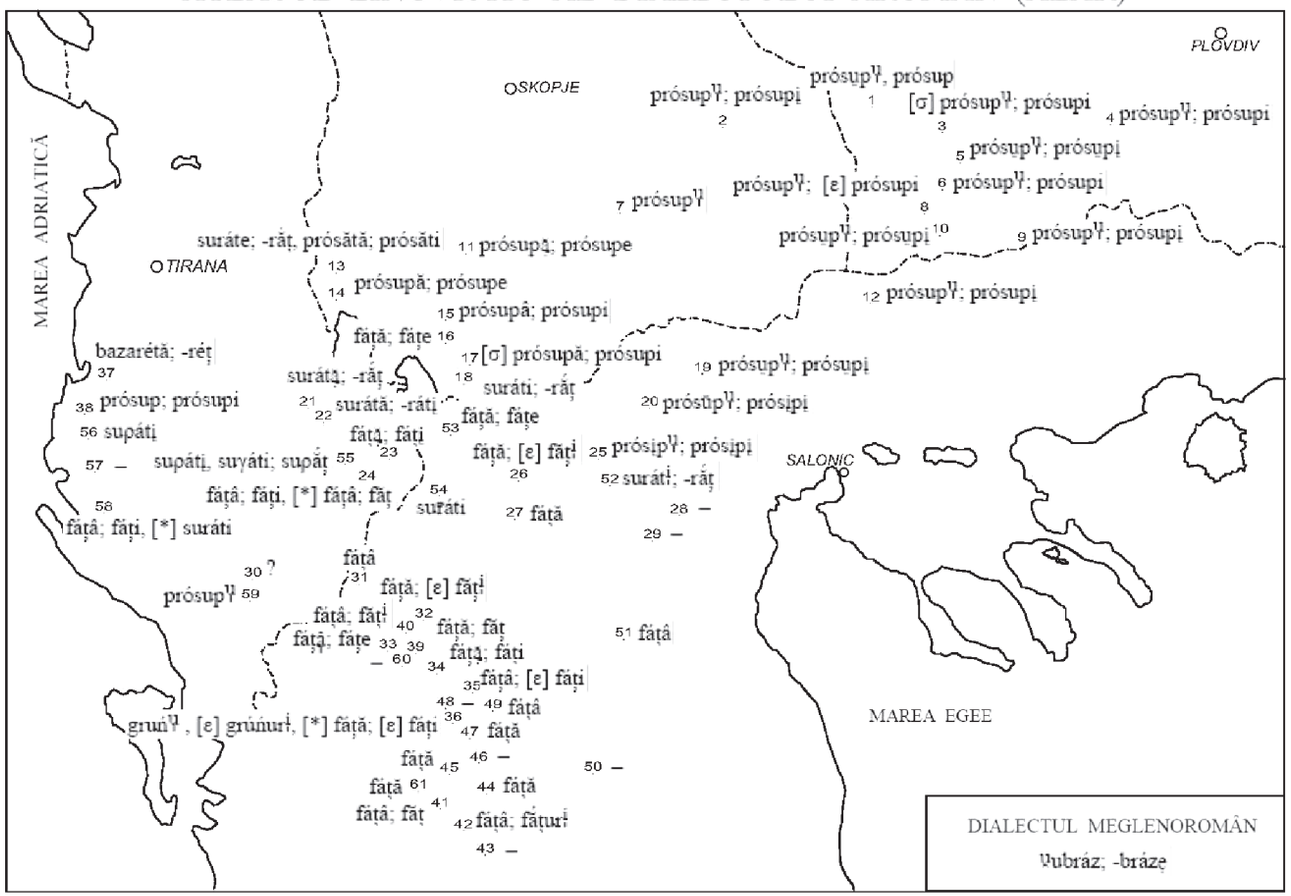

HARTA 46. URCIOR (LA OCHI), pl. 'orgelet' [129]

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

BDD-A21081 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:50:47 UTC)

ATLASUL LINGVISTIC AL DIALECTULUI AROMÂN (ALAR)

HARTA 57. FAȚĂ, pl. [indic.] 'visage' [145]